

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Комунальний вищий навчальний заклад
«Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки»
Дніпропетровської обласної ради»**

**СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНЕ ВИКОНАВСЬКЕ МИСТЕЦТВО»
кафедра народних інструментів**

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – Магістр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 3**

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. Навчальна дисципліна «Сучасне виконавське мистецтво» є вибіркоvim компонентом підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти «магістр». Актуальність предмета визначається необхідністю оволодіння теоретичними знаннями з проблемних питань сучасного виконавського мистецтва для застосування їх у практичній діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах курсу здобувачів другого (освітньо-наукового) рівня вищої освіти формують загальні компетентності, передбачені освітньо-науковою програмою Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті

Фахові:

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів ЄКТС – 4, курс – перший; семестр II, загальний обсяг – 120 годин, з них практичних – 42 години, самостійних – 78 годин.

МЕТОЮ викладання навчальної дисципліни «Сучасне виконавське мистецтво» є аналіз діяльності видатних представників виконавського

мистецтва України та світу в контексті академічних традицій гри на народних інструментах.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 3 Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 6 Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 7 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 8 Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Сучасне виконавське мистецтво» вивчається у другому семестрі I курсу. Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання з дисциплін «Фах/виконавство», «Бакалаврська (кваліфікаційна) робота», «Історія виконавства». Дисципліна «Сучасне виконавське мистецтво» пов'язана з вивченням наступних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки магістрів: «Фах/виконавство», «Підготовка магістерської (кваліфікаційної) роботи», «Клас ансамблю».

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Сучасне виконавське мистецтво» реалізується у вигляді практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Інформаційно-узагальнюючий метод, пояснювально-стимулюючий, збирання інформації, метод міжпредметних зв'язків, аналітичний метод.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Виконавські види мистецтва. Музичне мистецтво як невід'ємна складова суспільної організації

Тема 2 Академічне виконавство на народних інструментах в сучасній конкурсній практиці.

Тема 2. Академічне цимбальне мистецтво

Тема 4. Баянно-акордеонне виконавство.

Тема 5. Виконавство на українських тамбуровидних інструментах.

Тема 6. Специфіка бандурного мистецтва

Тема 7. Сучасне гітарне виконавство.

Тема 8. Сучасне оркестрове та ансамблеве академічне народно-інструментальне мистецтво України.

Тема 9. Світове та українське диригентське виконавство. Видатні диригенти сучасності

Тема 10. Різновиди академічного музичного мистецтва як джерело мотивації творчості виконавців на народних інструментах

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. До контрольних заходів відносяться поточний та підсумковий контроль. **Поточний контроль** включає до себе перевірку засвоєння матеріалу вибіркових тем курсу згідно з тематичним планом. **Підсумковий контроль – залік** наприкінці 2-го семестру – проводиться з метою оцінки результатів навчання в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Основними формами контролю знань є опитування, перевірка самостійних робіт студентів та їх захист на занятті.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»). Курс передбачає аудиторну та самостійну роботу. Середовище на занятті є творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Арсенічева Т. О. Музичне виконавство як форма буття індивідуального духовного досвіду митця / Т. О. Арсенічева // Київське музикознавство: Культурологія та мистецтвознавство. – К. : НМАУ, 2004. – Вип.13
2. Безугла Р.І. Баянне мистецтво в музичній культурі України (друга половина ХХ століття): дис... канд. миств.: спец. 17.00.01 - «Теорія та історія культури» / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв / Р.І. Безугла. - К., 2004. - 200 с.
3. Берегова О. Діалог культур : образ Іншого в музичному універсумі. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2020.
4. Берегова О. Постмодернізм в українській камерній музиці 80-90-х років ХХ сторіччя. Київ, 1999. 141 с.
5. Горохівська С. Інструментальний театр у творчості українських композиторів (В. Рунчака, С. Зажитька, М. Шоренкова). *Українське музикознавство*. Київ, 2011. Вип. 37. С. 89–204.
6. Давидов М. А. Баян-акордеон в камерному мистецтві на стику століть / М. А. Давидов // Наук. вісник НМАУ. Музичне виконавство. – К., 2000. – Вип. 8. – Кн. 5. – С. 7 – 15.
7. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа): [підруч.] / М.Давидов. - вид. 2-ге, доп., випр. - К.: НМАУ ім. П.І.Чайковського. 2010. - 592 с.

8. Єргієв І. Д. Український «модерн-баян» як феномен світового мистецтва: монографія. Одеса: Друкарський Дім, 2008. 168 с.
9. Калиниченко А. Про деякі напрями, стилі, течії, та естетичні ситуації в українській музичній культурі. // Музична україністика: сучасний вимір: Збірник наукових статей на пошану Б.Фільц./А.Калиниченко. - К.,2010.Вип.5.С. 171-197.
- 10.Кужелєв Д. О. Баянна творчість українських композиторів: навч. посіб. - Л. : Сполом, 2011.
- 11.Кужелєв Д. О. Художні тенденції розвитку академічного баянного виконавства у другій половині ХХ ст. / Д. О. Кужелєв. – К., 2002.
- 12.Мурза В. А. Інструментальне виконавство: артистична культура у структуруванні баянної творчості // Музичне виконавство. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. - К.: 2001. Вип. 18. - С. 207-217.
- 13.Немкович О. М. Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін / Олена Миколаївна Немкович. – К., Муз. Україна, 2006. – 534 с.
- 14.Нефедов С. Баянно-ансамблеве мистецтво в музичній культурі України ХХ – початку ХХІ століття: теорія, історія та практика: дис. ... канд. мистецтв.: спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури». Київ, 2018. 257 с.

Додаткова

1. Берегова О. М. Комунікація в соціокультурному просторі України: технологія чи творчість? / О. М. Берегова. – Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2006
2. Грібієнко Ю. О. Музична полістилістика у світлі теорії інтертекстуальності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтв. наук: спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Ю. О. Грібієнко. – Одеса, 2006. –
3. Давидов М. А. Основи формування виконавської майстерності баяніста. – К.: Муз. Україна, 1983. – 72с
4. Давидов М. А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста (акордеоніста). Наукове видання. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2006. – 308 с.
5. Єргієв І. Нова українська музика в сучасному медіапросторі («Той, що виходить з кола» Кармелли Цепколенко). Науковий вісник Національної музичної академії імені П. І. Чайковського. 2023. Вип.138. С.28-37
6. Жайворонок Н. Б. Музичне виконавство як феномен музичної культури : дис. на здобуття наук. ступ. канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.01 "теорія і історія культури" / Жайворонок Наталія Борисівна. – К., 2006. – 183 с.
7. Катрич О. Сильова ієрархія та стильова концентричність – два погляди на проблему дослідження музично-виконавського стилю / О. Катрич // Науковий вісник НМАУ. Музичне виконавство. – К., 2001. – Вип. 18. – С. 115–122.

8. Катрич О. Т. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 „Музичне мистецтво” / О. Т. Катрич. – К., 2000. – 17 с.
9. Маркова О. М. Теорія виконавства в сучасному музикознавстві / О. М. Маркова // Українське музикознавство. – К., 2002. – Вип. 31. – С. 93–102.
10. Сташевський А. Я. Баянне мистецтво України: тенденції розвитку оригінальної музики та індивідуальне втілення жанрово-стильового аспекту у творчості Володимира Рунчака: автореф. дис... канд. мистецтв: спец. 17.00.03 - «Музичне мистецтво» / А. Я. Сташевський. - К., 2004. - 20 с.
11. Степурко В. Мистецька інтроверсія у творчості українських композиторів. Київ, 2019. 160 с.
12. Тукова І. Г. – Музика і природознавство. Взаємодія світів в умонастроях епох (XVII – поч. XXI століття): монографія / І. Г. Тукова. – Харків, вид. «Акта», 2021.- (456с.)
13. Чернова-Строй І. Музичне виконавство у дискурсі постмодернізму. Проблеми музичного виконавства. 2004. С. 79–83.
14. Черноіваненко А. Д. Академічне музично-інструментальне виконавство як предмет музикознавчої системології: монографія / А. Д. Черноіваненко. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. – 704с.
15. Швед М. Б. Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні на новому етапі (1990-2005рр..) : автореф. дис. на здобуття наук. Ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 „Теорія та історія культури” / М. Б. Швед. – Львів, 2006. – 20 с